

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Viery Pepelovej a členiek JUDr. Aleny Priecelovej, a JUDr. Gabriely Mederovej, v právnej veci žalobcu: **JUDr. M., správkyňa konkurznej podstaty úpadcu A., s. r. o., B., IČO: X., P.B.**, zást. JUDr. J., advokát, G., s. r. o., B., L.B., IČO: X., proti žalovanému v **I. rade: S. L., a. s., ul. E.L., IČO: X.**, zást. JUDr. M., advokát, ul. E.L., žalovanému v **II. rade: K., s. r. o., B., G., IČO: X.**, zást. JUDr. T., advokát, V., s. r. o., H., IČO: X., **o určenie neplatnosti právneho úkonu**, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č. k. 2 Cob/286/2010-113, zo dňa 03. apríla 2012, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č. k. 2 Cob 286/2010-113 zo dňa 03. apríla 2012 **z a m i e t a .**

Žalobca **je p o v i n n ý** nahradiť žalovanému v II. rade trovy dovolacieho konania na účet jeho právneho zástupcu vo výške 79,58 eur.

Žalovanému v I. rade náhradu trov dovolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave predmetným rozhodnutím zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava II, č. k. 24 Cb 112/2009-69 zo dňa 20. 04. 2010 tak, že žalobu zamietá. Súčasne zmenil uznesenie Okresného súdu Bratislava II, č. k. 24 Cb 112/2009-74, zo dňa 14. 05. 2010 tak, že žalobca je povinný zaplatiť žalovanému v II. rade náhradu trov prvostupňového konania vo výške 294,88 eur. Žalobcovi uložil tiež povinnosť zaplatiť žalovanému v I. rade náhradu trov odvolacieho konania vo výške 628,78 eur z titulu trov právneho zastúpenia a vo výške 99,50 eur z titulu iných trov konania a žalovanému v II. rade náhradu trov odvolacieho konania vo výške 235,51 eur.

V odôvodnení uviedol, že súd prvého stupňa rozsudkom 24 Cb 112/2009, zo dňa 20. 04. 2010 určil, že dohoda o postúpení práv a povinností zo dňa 10. 07. 2008 uzavretá medzi žalovaným v I. rade a žalovaným v II. rade je neplatná. Vychádzal zo skutočnosti, že dňa 10. 07. 2008 bola štatutárnymi zástupcami žalovaných v I. a II. rade potvrdená a podpísaná dohoda o postúpení práv a povinností podľa ustanovenia § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktorá bola koncipovaná ako trojstranná dohoda medzi žalobcom, žalovaným v I. rade a žalovaným v II. rade. Dohoda bola podpísaná len medzi žalovaným v I. a žalovaným v II. rade, žalobcovi bola doručená dňa 28. 07. 2008, pričom podľa článku VI. ods. 2 dohody, jej účinnosť nastane dňom doručenia tretiemu účastníkovi, t. j. žalobcovi. Žalobca sa domáhal určenia neplatnosti dohody z dôvodu, že sa mu na jej základe ukladajú povinnosti, aj vzhľadom na predmet dohody o postúpení práv a povinností zo dňa 10. 07. 2008 vo vzťahu k žalobcovi, t. j. prevod práv a povinností objednávateľa zo zmluvy o dielo č. 1407 020 02, zo dňa 19. 07. 2007 na žalobcu a vzhľadom na formuláciu článku VI ods. 2 predmetnej dohody ako aj vzhľadom na skutočnosť, že táto bola dňa 28. 07. 2008 žalobcovi doručená, je v danom prípade daný naliehavý právny záujem žalobcu na predmetnom určovanom návrhu. Súd dohodu o postúpení práv a povinností zo dňa 10. 07. 2008 vyhodnotil ako absolútne neplatný právny úkon a preto návrhu v plnom rozsahu vyhovel.

Na odvolanie žalovaného v I. a žalovaného v II. rade odvolací súd dovolaním napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a žalobu zamietol.

Uviedol, že uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 3K 61/2011 zo dňa 21. 11. 2011 súd vyhlásil konkurz na majetok dlžníka A., s. r. o., B., a za správkyňu konkurznej podstaty bola ustanovená JUDr. M.. Vyhlásenie konkurzu malo za následok prerušenie súdneho konania v zmysle § 47 ods. 1 zák. č. 7/2005 Z. z. Správkyňa konkurznej podstaty v

zmysle § 47 ods. 3 uvedeného zákona navrhla, aby súd v konaní pokračoval, čím sa stala účastníkom konania na strane žalobcu. Rozsudok súdu prvého stupňa navrhla potvrdiť.

Odvolací súd ďalej konštatoval, že odôvodnenie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení zo strany žalobcu je nedôvodné, pretože prihlásiť pohľadávku proti úpadcovi je potrebné v lehote stanovenej v § 28 zák. č. 7/2005 Z. z. v znení platnom pre konkurzné konanie spoločnosti A., s. r. o. / do 45 dní od vyhlásenia konkurzu. Táto lehota už uplynula. Požadovaným určovacím petitom sa neodstráni spornosť žiadneho žalobcovho práva či povinnosti a nezlepší sa ani jeho právne postavenie. Zmluva, ktorá nebola uzavretá - nebola akceptovaná prijímajúcou stranou nemohla nadobudnúť účinnosť, a to aj napriek zneniu článku VI predmetnej zmluvy. Odvolací súd preto zhodne so žalovaným v I. a II. rade dospel k záveru, že žalobca nemá naliehavý právny záujem na požadovanom určení.

Z dokazovania vyplynulo, že žalobcovi bol predložený návrh predmetnej Dohody o postúpení práv a povinností zo dňa 10. 07. 2008, avšak žalobca tento návrh dohody neprijal. K dohode preto nedošlo. To, že dohoda nevznikla, potvrdzuje aj správanie účastníkov konania, ktorí z nej neuplatňujú žiadne práva a povinnosti.

V predmetnej veci nedošlo k akceptácii návrhu Dohody o postúpení práv a povinností zo strany žalobcu /resp. spoločnosti A., s. r. o./, preto dohoda nebola uzavretá a nenadobudol účinnosť žiaden z jej článkov. Nulitný právny úkon nie je neplatný, ale vôbec neexistuje, preto sa naň neprihliada.

Odvolací súd preto dospel k záveru, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, keď vyslovil, že je daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení, a keď určil, že predmetná Dohoda o postúpení práv a povinností je neplatná. Napadnutý rozsudok preto podľa § 220 O. s. p. zmenil tak, že žalobu zamietol.

O náhrade trov konania pred súdom prvého stupňa bolo rozhodnuté samostatným uznesením, č. k. 24 Cb 112/2009-74 zo dňa 14. 05. 2010, ktorým súd prvého stupňa uložil spoločne a nerozdielne žalovaným zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 461,81 eur podľa § 142 ods. 1 O. s. p. Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie žalovaný v II. rade a keďže zamietnutím žaloby dosiahli žalovaní plný úspech v konaní, patrí im preto aj náhrada trov prvostupňového konania. Odvolací súd preto zmenil aj uvedené rozhodnutie tak, že

žalobca je povinný zaplatiť žalovanému v II. rade na účet právneho zástupcu trovy prvostupňového konania vo výške 294,88 eur /sp. zn. 2 Cob 287/2010/.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie v časti, v ktorej odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že žalobu zamietol a v časti, v ktorej uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému v I. rade náhradu trov odvolacieho konania vo výške 628,78 eur trov právneho zastúpenia a vo výške 99,50 eur iných trov konania a v časti, v ktorej uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému v II. rade náhradu trov odvolacieho konania vo výške 235,51 eur.

Žalobca v dovolaní namietal, že rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Podľa jeho názoru naliehavý právny záujem na určení neplatnosti dohody o postúpení práv a povinností je daný samotnou skutočnosťou, že žalobcovi sa touto dohodou ukladajú povinnosti, aj keď nie je zmluvnou stranou dohody. Žalobca dohodu nepodpísal a napriek tomu by mal na jej základe plniť žalovanému v II. rade za dodávku a montáž výťahov namiesto žalovaného v I. rade. Z toho vyplýva ohrozenie jeho právneho postavenia.

Rovnako sú neisté právne vzťahy medzi žalobcom a žalovaným v I. a II. rade. Skutočnosť, že žalovaný v I. a II. rade neuplatňuje voči žalobcovi, resp. spoločnosti A., s. r. o. žiadne práva a povinnosti vyplývajúce z dohody o postúpení práv a povinností neznamena neexistenciu naliehavého právneho záujmu na určení jej neplatnosti. Ide o poskytnutie preventívnej ochrany žalobcovi pred nárokmi žalovaného v I. a II. rade, ktoré v budúcnosti môžu byť uplatnené voči žalobcovi. Tieto nároky môžu byť uplatnené ak v priebehu konkurzu spôsobom, upraveným zákonom č. 7/2005 Z. z. Na určení neplatnosti dohody o postúpení práv a povinností je preto daný naliehavý právny záujem.

Podľa článku VI ods. 2 Dohody o postúpení práv a povinností podpísanej žalovaným v I. a II. rade dohoda nadobúda účinnosť a platnosť podpísaním aspoň dvoch účastníkov. Jej účinnosť nastane doručením tretiemu účastníkovi. Za doručenie sa považuje prevzatie osobné alebo poštovej zásielky.

Takto dojednaný spôsob uzatvorenia zmluvy je v rozpore s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka. V dohode bol neplatne dojednaný spôsob, akým sa účastníkom tejto dohody stane aj spoločnosť A., s. r. o. Účinky dohody vo vzťahu k spoločnosti A., s. r. o. mali nastať bez prejavu vôle spoločnosti A., s. r. o. len na základe jej doručenia spoločnosti A., s. r. o. Z obsahu dohody navyše vyplýva, že sa ňou ukladajú spoločnosti A., s. r. o. povinnosti čo znamená, že bola uzavretá na jej ťarchu, v rozpore s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka.

Navrhuje, aby dovolací súd v dovolaní napadnutej časti zmenil rozsudok Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 2 Cob 286/2010, zo dňa 03. 04. 2012 tak, že potvrdí rozsudok Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. 24 Cb 112/2009, zo dňa 20. 04. 2010 a uloží žalovanému v I. a II. rade povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť žalobcovi trovy prvostupňového, odvolacieho a dovolacieho konania.

Žalovaný v I. rade vo vyjadrení k dovolaniu navrhuje dovolanie žalobcu zamietnuť a zaviazať žalobcu na náhradu trov dovolacieho konania. Žalobca neuviedol žiadne nové skutočnosti a nepoukázal ani na prípadné iné rozhodnutia v prejednávanej veci ako tie, ktoré už uviedol v konaní pred odvolacím súdom.

Žalovaný v II. rade považuje dovolanie žalobcu za nedôvodné s poukazom na skutočnosť, že Dohoda o postúpení práv a povinností zo dňa 10. 07. 2008 nie je neplatným, ale je nulitným právnym úkonom, t. j. právnym úkonom, ktorý nikdy nevznikol. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že nedošlo k akceptácii Dohody žalobcom, resp. spoločnosťou A., s. r. o. V zmysle § 43a a nasl. Občianskeho zákonníka k uzavretiu Dohody, ktorá bola koncipovaná ako trojstranná nedošlo a preto nikdy nevznikla. Žalobca sa nemôže domáhať určenia neplatnosti Dohody, ktorá ako právny úkon neexistuje, a to napriek jej článku VI bod 2. Ako správne uviedol odvolací súd, nulitný úkon nie je neplatný, ale vôbec právne neexistuje, a preto sa naň neprihliada. Ďalej žalovaný v II. rade poukazuje na súdnu judikatúru v obdobných veciach. Žalobca rovnako ako aj žalovaný v I. a žalovaný v II. rade majú za to, že žiadne právo alebo povinnosť z Dohody nevznikli. Právo, resp. právny vzťah medzi účastníkmi konania teda nie je sporný a nemôže tak existovať objektívny stav právnej neistoty medzi účastníkmi konania. Žalobca síce namieta, že nároky žalovaného v I. a II. rade voči žalobcovi, ktorý je v konkurze, môžu vzniknúť aj v jeho priebehu, žiadne však nekonkretizoval. Ak by sa tak teoreticky aj stalo, žalobca nepotrebuje na účinnú obranu

voči týmto nárokom určovací rozsudok, pretože súd by nevyhnutne dospel k záveru, že žalovaný v I. a žalovaný v II. rade si žiadne nároky uplatňovať nemôžu.

Navrhuje, aby dovolací súd dovolanie žalobcu zamietol a žalovanému v II. rade priznal náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací /§ 10a ods. 1 O. s. p./ po zistení, že dovolanie podal účastník konania v zákonom stanovenej lehote /§ 240 ods. 1 O. s. p./ skúmal, či smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno v zmysle § 236 a nasl. O. s. p. napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

Občiansky súdny poriadok pripúšťa dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu z dôvodov, taxatívne uvedených v § 237 písm. a/ až písm. g/ a v prípadoch, uvedených v § 238 O. s. p. V prejednávanej veci je dovolanie prípustné podľa § 238 ods. 1 O. s. p., v zmysle ktorého je dovolanie tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej.

Žalobca v dovolaní poukazuje na existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p., t. j. že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Pod nesprávny právny posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O takýto prípad ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo ak súd aplikoval síce správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil. Nesprávne právne posúdenie veci môže byť spôsobilým dovolacím dôvodom len vtedy, ak bolo rozhodujúce pre výrok rozhodnutia odvolacieho súdu.

Nesprávne právne posúdenie veci namieta žalobca v súvislosti s posúdením existencie naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti Dohody o postúpení práv a povinností zo dňa 10. 07. 2008, v ktorej sú ako jej účastníci označení žalobca a žalovaný v I. a žalovaný v II. rade. Podľa jej obsahu by žalobca mal prevziať práva a povinnosti žalovaného v I. rade zo Zmluvy o dielo na výrobu a montáž výťahov číslo 1 407 020, uzavretej dňa 19. 07. 2007. Žalobca by sa dňom 10. 05. 2008 stal objednávateľom žalovaného v II. rade ako zhotoviteľa. Podľa článku V ods. 2 Dohody táto nadobúda účinnosť a platnosť podpísaním aspoň dvoma

účastníkmi. Jej účinnosť nastane doručením tretiemu účastníkovi. Za doručenie sa považuje prevzatie osobné, alebo poštovej zásielky. Zo strany žalobcu však predmetná dohoda nebola akceptovaná, čo zhodne konštatujú aj účastníci konania a pre žalobcu z nej preto nevyplývajú žiadne práva a povinnosti.

Podľa § 80 písm. c/ O. s. p., návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že predpokladom úspešnosti určovacej žaloby je existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Ten bude daný spravidla vtedy, ak by bez tohto určenia bolo žalobcovo právo ohrozené alebo ak by sa bez požadovaného určenia stalo jeho právne postavenie neistým. V danom prípade vzhľadom na neexistenciu právneho vzťahu medzi účastníkmi konania, čo nie je spochybňované ani žalovaným v I. a II. rade nemožno dospieť k záveru, že bez požadovaného určenia by došlo k ohrozeniu práva žalobcu alebo že by jeho právne postavenie bolo neisté. Odvolací súd preto splnenie predpokladu úspešnosti určovacej žaloby posúdil správne, v dôsledku čoho nie je daná existencia žalobcom namietaného dovolacieho dôvodu. Dovolanie žalobcu preto dovolací súd podľa § 243b ods. 1 O. s. p. zamietol.

O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p.

Žalovaný v I. rade trovy dovolacieho konania nevyčísľil, v dôsledku čoho mu neboli priznané /§ 151 ods. 2 O. s. p./.

Trovy žalovaného v II. rade predstavujú sumu 79,58 eur /odmena právneho zástupcu za jeden úkon právnej služby podľa § 11 ods. 1 písm. a/, § 14 ods. 1 písm. b/, § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z. z./.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 21. augusta 2013

JUDr. Viera Pepelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Mgr. Monika Poliačiková